

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**



ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальна комісія ДПУ,

від 21.05 2026, протокол № 2

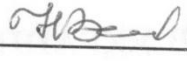
Голова Приймальної комісії

Дмитро СЕРЕБРЯНСЬКИЙ

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
з української літератури**

при вступі на навчання для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра, бакалавра

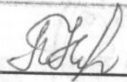
Ірпінь – 2026

Укладачі  **Н.І. Зикун**, д-р. наук із соц. комунікацій, професор,
професор кафедри соціальних комунікацій,
словесності та культури



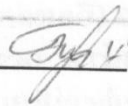
О.П. Калита, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри
соціальних комунікацій, словесності та культури

Рецензент:



Л. М. Науменко, канд. філол. наук, доцент, доцент
кафедри соціальних комунікацій, словесності та
культури

Розглянуто та схвалено
на засіданні кафедри соціальних комунікацій, словесності та культури
протокол № 9 від 07. 04.2026 р.

Завідувач кафедри  **Т.С.Гиріна**, д-р. наук із соц. комунікацій, професор



ЗМІСТ

	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
1.	ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	6
2.	ВИМОГИ ДО СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК..	10
3.	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ.....	15
4.	СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	17

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного випробування у вигляді співбесіди з української літератури розроблено відповідно до чинних навчальних програм з української літератури для учнів 6-11 класів загальноосвітніх шкіл (рівень стандарту) з урахуванням Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018.

Метою співбесіди з української літератури є перевірка рівня знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника на відповідність програмовим вимогам, оцінка ступеня підготовленості до навчання у вищому навчальному закладі для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра.

Програма співбесіди з української літератури охоплює весь матеріал державної програми з української літератури для середніх загальноосвітніх навчальних закладів: «Усна народна творчість», «Давня українська література», «Література кінця XVIII — початку XX століття», «Література XX століття», «Творчість українських письменників-емігрантів», «Сучасний літературний процес».

Завдання співбесіди з української літератури передбачають перевірку рівня теоретичної підготовки вступників, практичних знань та вмінь з кожної конкретної теми, розвинених мовленнєвих навичок, логічних та соціально-когнітивних компетентностей, достатніх для формулювання власних думок, розуміння й мовленнєвого вираження комплексних проблем у соціальній сфері, індивідуальної навчальної діяльності, оволодіння методологією наукової діяльності, комунікативної соціальної взаємодії.

Співбесіда з української літератури у вигляді комплексних різнотипних завдань дає можливість виявити:

- а) знання змісту програмних творів з української літератури, розуміння їх ідейно-тематичного спрямування, художніх особливостей, жанрової специфіки, композиційно-сюжетної структури, образної системи, мови й стилю;
- б) розуміння суспільно-історичного й естетичного значення літературного твору;
- в) знання основних положень теорії літератури.

Для успішного виконання завдань з української літератури необхідно опрацювати навчальну літературу (основну і додаткову). Значну увагу потрібно приділити виконанню тренувальних і тестових завдань з української літератури, повторити відомості про письменників та їхню творчість, перечитати твори, повторити систему образів, опрацювати матеріал із історії та теорії літератури.

Програма співбесіди з української літератури складається з пояснювальної записки, змісту вступного іспиту в розрізі тем, критеріїв оцінювання, списку рекомендованої літератури.

1. ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

УСНА НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

Загальна характеристика календарно-обрядових, суспільно-побутових і родинно-побутових пісень.

Пісні Марусі Чурай. «Віють вітри, віють буйні», «Засвіт встали козаченьки».

Історичні пісні. «Ой Морозе, Морозенку», «Чи не той то хміль».

Тематика, образи, зміст народних дум і балад. «Дума про Марусю Богуславку»

Балада «Ой летіла стріла».

ДАВНЯ ЛІТЕРАТУРА

«Повість минулих літ» (уривки про заснування Києва, про помсту княгині Ольги).

«Слово про похід Ігорів».

Григорій Сковорода: «Всякому місту звичай і права», «Бджола та Шершень», «Де лібертате».

ЛІТЕРАТУРА КІНЦЯ ХVІІІ-ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Іван Котляревський. «Енеїда», «Наталка Полтавка»

Тарас Шевченко. «Катерина», «Кавказ», «Сон / У всякого своя доля/», «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм...», «Заповіт».

Пантелеймон Куліш. «Чорна рада».

Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я».

Панас Мирний. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1,4 частини).

Іван Карпенко-Карий. «Мартин Боруля».

Іван Франко. «Захар Беркут», «Чого являєшся мені у сні?», «Мойсей».

ЛІТЕРАТУРА ХХ СТОЛІТТЯ

Михайло Коцюбинський. «Тіні забутих предків», «Інтермецо».

Василь Стефаник. «Камінний хрест».

Леся Українка. «Contra spem spero», «Лісова пісня».

Ольга Кобилянська. «Valse melancholique».

Микола Вороний. «Блакитна панна».

Олександр Олесь. « Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!».

Павло Тичина. «Ви знаєте: як липа шелестить», «Пам'яті тридцяти», «О панно Інно, панно Інно...».

Максим Рильський. «У теплі дні збирання винограду».

Володимир Сосюра. «Любіть Україну».

Микола Хвильовий. «Я (Романтика)».

Юрій Яновський. «Майстер корабля».

Валеріан Підмогильний. «Місто».

Остап Вишня. «Моя автобіографія», «Сом».

Микола Куліш. «Мина Мазайло».

Богдан-Ігор Антонич. «Різдво».

Андрій Малишко. «Пісня про рушник».

Олександр Довженко. «Зачарована Десна».

Василь Симоненко. «Ти знаєш, що ти – людина...», «Задивляюсь у твої зіниці», «Лебеді материнства».

Василь Голобородько. «Наша мова».

Олесь Гончар. «Модри Камень».

Григір. Тютюнник: «Три зозулі з поклоном».

Василь Стус: «Господи, гніву пречистого».

Іван Драч: «Балада про соняшник».

Дмитро Павличко. «Два кольори».

Ліна Костенко. «Маруся Чурай», «Страшні слова, коли вони мовчать».

ТВОРИ ПИСЬМЕННИКІВ ПИСЬМЕННИКІВ-ЕМІГРАНТІВ

Іван Багряний: «Тигролови».

Євген Маланюк: «Уривок з поеми».

СУЧАСНИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ ПРОЦЕС

(кінець XX початок XXI ст.)

Загальний огляд. Основні тенденції розвитку.

Постмодернізм як літературне явище.

ВИМОГИ ДО СФОРМОВАНOSTІ ЗНАНЬ, УМІНЬ І НАВИЧОК

На співбесіді з української літератури вступник повинен продемонструвати вміння:

- розрізняти види й жанри усної народної творчості: різновиди календарно-обрядових пісень (щедрівки, колядки, веснянки, русальні, купальські і жниварські пісні); суспільно-побутові, історичні й родинно-побутові пісні; думи, балади; визначати провідні мотиви творів усної народної творчості, їхні художні особливості;

- розрізняти літературні роди, види й жанри;
- співвідносити літературний твір із відповідним літературним напрямом, стилем, течією;

- характеризувати літературних героїв, коментувати їхні учинки;
- визначати художні образи і їхню роль у літературному творі;
- упізнавати літературних героїв за їхніми цитатними характеристиками й репліками; орієнтуватися в сюжетах літературних творів;

- визначати: сюжетні й позасюжетні елементи літературних творів, їхні композиційні особливості; визначати провідні мотиви ліричних творів; аналізувати мову літературного твору;

- знаходити художні засоби й визначати їхню роль у літературних творах;
- співвідносити фрагмент літературного твору з його назвою та автором;
- співвідносити письменників з фрагментами їхніх творів, а також з висловами митців та літературних критиків про них та їхні твори;

- знати псевдоніми й справжні імена письменників, належність їх до літературних епох, шкіл, угруповань; визначати місце і роль письменника в літературному процесі; пояснювати поняття «розстріляне відродження», «київські неокласики», «празька школа поетів», «шістдесятництво», «дисидентство»;

- орієнтуватися в основних тенденціях розвитку сучасної літератури.

Учасник (учасниця) співбесіді з української літератури повинен (повинна)

знати такі теоретико-літературні поняття:

- літературні роди: драма, епос (ліро-епос), лірика;
- лірика; її тематичні різновиди та жанри: інтимна, громадянська (патріотична), пейзажна, філософська; верлібр, ліричний вірш, пісня, послання, сонет;
- епос та його жанри: новела, повість, роман, різновиди повісті та роману, усмішка;
- драма та її жанри: власне драма, драма-феєрія, комедія, трагікомедія;
- ліро-епос та його жанри: байка, балада, дума, історична пісня, поема;
- літературні напрями, стилі, течії: бароко, класицизм, реалізм, модернізм (експресіонізм, імпресіонізм, символізм, неокласицизм, неоромантизм); постмодернізм як явище в сучасному літературному процесі;
- ліричний герой, персонаж, прототип, художній образ;
- тема, ідея, мотив, проблематика художнього твору; конфлікт у драматичному творі;
- композиція художнього твору (сюжет, сюжетні й позасюжетні елементи);
- види комічного: бурлеск, гротеск, гумор, іронія, сарказм, сатира, травестія;
- художні засоби: алегорія, алітерація, алюзія, анафора, антитеза, асонанс, гіпербола, епітет (постійний епітет), епіфора, інверсія, метафора, метонімія, оксиморон, паралелізм, персоніфікація, порівняння, рефрен, риторичне звертання, риторичне запитання, символ, тавтологія.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Співбесіда з української літератури проводиться згідно з Правилами прийому на навчання до Державного податкового університету в 2026 році у визначені терміни.

Завдання співбесіди розроблено відповідно Програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з української мови і літератури,

здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН України № 696 від 26.06.2018.

Форма проведення – усна.

На підготовку відповіді дається 20 хвилин.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати – 200.

Критерії оцінювання в розрізі блоків співбесіди

Закриті тестові завдання — максимум 70 балів (7 завдань по 10 балів).

Форма відповіді - усна

Ситуація	Бали	Пояснення
Оголошено правильний варіант відповіді	10	Повний бал за завдання
Оголошено неправильний варіант відповіді	0	Бал не нараховується
Оголошено кілька варіантів відповіді	0	Завдання вважається виконаним неправильно
Відповідь відсутня	0	Завдання вважається невиконаним

Завдання з відкритою відповіддю — 30 балів

Критерій	Макс.бал	Деталізація нарахування балів
Знання змісту твору й фактичного матеріалу (сюжет, персонажі, автор, контекст написання)	10	10–9 — повне й точне знання фактичного матеріалу; 8–7 — знання повне, є 1–2 неточності; 6–5 — знання часткове, охоплює основне; 4–3 — фрагментарне знання, значні прогалини; 2–1 — знання мінімальне, епізодичне; 0 — фактичний матеріал не відомий
Розуміння ідейно-художнього змісту (аналіз, інтерпретація, розуміння проблематики й образної системи)	8	8–7 — глибоке й самостійне розуміння, обґрунтована інтерпретація; 6–5 — розуміння правильне, інтерпретація достатньо обґрунтована; 4–3 — розуміння поверхове, інтерпретація спрощена; 2–1 — розуміння фрагментарне, інтерпретація помилкова; 0 — розуміння відсутнє
Аргументованість і логіка викладу (послідовність, наявність висновків, ілюстрація прикладами з тексту)	6	6 — виклад чіткий, послідовний, аргументи підкріплені прикладами з тексту; 5–4 — виклад послідовний,

Критерій	Макс.бал	Деталізація нарахування балів
		окремі аргументи слабо підкріплені; 3–2 — виклад спрощений, аргументація поверхова; 1 — виклад хаотичний, аргументів практично немає; 0 — аргументація відсутня
Мовне оформлення і термінологія (використання літературознавчих понять, грамотність мовлення)	6	6 — термінологія точна й доречна, мовлення грамотне; 5–4 — термінологія переважно точна, є 1–2 неточності; 3–2 — термінологія обмежена, є помилки в мовленні; 1 — термінологія майже відсутня, значні мовленнєві помилки; 0 — термінологія й грамотність не відповідають рівню вступного випробування

Зведена таблиця розподілу балів за блоками (шкала 0-100)

Блок	Бали
Закриті тестові завдання (7 завдань)	
Завдання 1	10
Завдання 2	10
Завдання 3	10
Завдання 4	10
Завдання 5	10
Завдання 6	10
Завдання 7	10
Разом за закриті завдання	70
Завдання з відкритою відповіддю	
Знання змісту твору й фактичного матеріалу	10
Розуміння ідейно-художнього змісту (аналіз, інтерпретація)	8
Аргументованість і логіка викладу	6
Мовне оформлення і термінологія	6
Разом за відкриту відповідь	30
Разом (закриті завдання + відкрита відповідь)	100

Таблиця
переведення кількості отриманих балів за 100-бальною шкалою до шкали
0-200

Рівень відповіді	Бали (з 100)	У перерахунку на 200	Статус
Відмінний	90–100	180–200	Складено
Достатній	75–89	150–178	Складено
Задовільний (мінімальний прохідний)	60–74	120–148	Складено
Низький (недостатньо розкрито більшість завдань)	40–59	80–118	Не складено
Незадовільний (тестова частина й відкрита відповідь виконані переважно невірно)	20–39	40–78	Не складено
Критично низький / відповідь не відповідає критеріям	0–19	0–38	Не складено

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Авраменко О.М. Українська мова та література. ЗНО-НМТ 2026. Українська мова та література. Комплект: Теорія+Довідник+Тестові завдання у форматі НМТ. 15 варіантів. Харків: Талант, 2025. 232 с.
2. Авраменко О.М. Українська література. Довідник. Завдання у форматі НМТ + 10 тренувальних варіантів НМТ. Харків: Талант, 2024. 200 с.
3. Авраменко О.М., Дідух Т.І, Чукіна В.Ф. Українська мова та література. Власне висловлення. Київ: Грамота, 2021. 72 с.
4. Авраменко О.М. ЗНО 2022.Українська мова та література. Комплект: частина 1 і 2. Київ, Грамота. 2021. 160 с.
5. Білецька О., Шумка М. Українська мова і література. Комплексна підготовка до ЗНО та ДПА. Тернопіль: Підручники і посібники, 2024. 560 с.

6. Білоусова Н. Українська мова і література. Комплексна підготовка до ЗНО. Київ: Генеза, 2022.
7. Витвицька С. Українська література. Комплексна підготовка до НМТ/ ЗНО 2026. Тернопіль: Підручники і посібники, 2025. 480 с.
8. Гарюнова Ю., Тищенко З., Літвинова І., Бутко Г. Українська література. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Київ: Ранок, 2025. 336 с.
9. Давиденко У., Дудар Ю., Матвійчук Т. Українська література. К.: Ліра, 2021. 172 с.
10. Заболотний О.В., Заболотний В.В. ЗНО 2024 Українська мова і література. Повний курс підготовки.. Київ: Літера ЛТД, 2023. 464 с.
11. Заболотний В. В., Заболотний О. В. Українська мова та література. ЗНО 2024: Типові тестові завдання. Київ: Літера ЛТД, 2023. 128 с.
12. Калинич О. Українська література: посібник для підготовки до НМТ. Київ: Астон, 2024. 400 с.
13. Куриліна О. В, Пастух Л. І. Українська література. 10 варіантів у форматі НМТ. Кам'янець-Подільський: Абетка, 2024. 68 с.
14. Молочко С. Українська література ЗНО 2024. Збірник Тестових Завдань : Видавництво Весна, 2021. 136с.
15. Олексієнко Л. Українська література. Тестові завдання у форматі ЗНО 2024., Освіта, 2021. 56 с.
16. Радченко І. О., Орлова О. М. ЗНО 2024. Українська література. Комплексне видання. К.: Літера ЛТД, 2023. 272 с.
17. Радзіховська В. Українська література. Твій конспект підготовки до НМТ. Київ: Пономаренко Р.В., 2025. 301 с.
18. Терещенко В. М. ЗНО 2024 Комплексна підготовка. Українська мова і література. Київ: Генеза, 2022. 432 с.
19. Тищенко З. Р., Янченко Ю.А. НМТ 2026. Українська література. Тестовий зошит. Київ: Ранок, 2025. 96 с.
20. Ткачук Т. Онатій А. Українська мова і література. 10+5 зразків ЗНО і НМТ 2024. НУШ". Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2023. 232 с.

Додаткова

1. Авраменко О. Українська література. Хрестоматія для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Київ : Грамота, 2021. 416 с.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 284 с.
3. Витвицька С. Національний мультипредметний тест. Українська література: тестові завдання у форматі НМТ 2025». Тернопіль: Підручники і посібники, 2024. 80 с.
4. Галавай А. Конспект «Українська література для підготовки до НМТ». Бренд: Турбо, 2025. 154 с.
5. Дем'яненко Г. Українська література. Візуалізований посібник для підготовки до ЗНО. Київ: Основа, 2021. 136 с.
6. Експрес-підготовка до ЗНО. Українська мова та література. Кив: АССА, 2021. 296 с.
7. Куриліна О. Земляна Г. Українська література Комплексне видання Повний повторювальний курс підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання .Київ: Абетка, 2022. 288 с.
8. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ: Темпора, 2023. 688 с.
9. Літвінова І., Гарюнова Ю., Тищенко З., Бутко С. Українська мова. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО.Харків: Ранок, 2020. 384 с.
10. Терещенко В., Головань Г., Сергєєва Н., Кривопуст Н. Українська мова. Комплексна підготовка до ЗНО. Київ: Генеза, 2021. 256 с.

Інтернет-джерела

1. <http://zno.osvita.ua/ukrainian>
2. <http://academia.in.ua/?q=node/2381>
3. <https://nus.org.ua/news/nmt-2024-z-ukrayinskoyi-literatury-perelik-tvoriv-dlya-vyvchennya/>

Голова предметної екзаменаційної комісії_____ О. П. Калита